

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUB

Trả lời bài

• An mừng cứu phẩm •
Tiếp tờ báo n° 356 ra ngày 31 Janvier 1931 về mục: thời sự Huế có bài chỉ rõ tên tôi mà chỉ trích, vậy tôi xin trả lời lại ít câu để đọc giả biết cho.

Năm trước tôi được thưởng kim tiên, không phải chỉ vì một việc làm bằng, song đó là việc riêng tôi, không cần phải biện bạch làm. Và tôi làm lý trưởng tới mười năm rồi, công việc gì cũng đều thanh thản, nay được thưởng cứu phẩm có chi là lạ đâu.

Đến như nói rằng việc tư mà làm ở đình, thì tôi xin người thấy chuyện hiền cho rằng: tôi làm lễ tại đình là để tạ ơn thành hoàng ông họ; lễ xong dư huê, tôi mời người làng nội tịch đến uống chén rượu cho vui, đều ấy là thường.

Phạm-pi-u Cần

• L. T. S. Bài trả lời trên là có gởi đi các chú: như là không phải vì việc làm bằng mà được thưởng cứu phẩm, mà nói vì có gì mà có lễ tại đình làng v. v. ... Nhưng bằng của nhà báo đăng bài lại cáo trước là không phải ở chỗ đó, mà cáo có một cái gì cao hơn là nhân duyên nhỏ mà nhắc đến chuyện lớn, muốn cho dân mình bỏ cái não chướng hư vinh kia.

THANH HÒA

Tòa Kiểm duyệt bỏ trọn bài

D. B.

VINH

Một tay Cọng sản bị bắt

Vinh 3 Février. — Hôm vừa rồi, một viên thanh tra một thám công hai người lính ki-ô xanh, về làng Yên-Dũng ở gần Yên-Trương, phủ Hương Nguyên bắt một người lính nghi là phát truyền đơn cọng sản ở đình thành trong xã dân làm lễ qui thuận tại bàn cung mấy bữa trước.

Khi khám xét nhà người ấy, các nhà chuyên trách có bắt được hai bộ truyền đơn lớn và một quyển sổ biên nhiều tin tức quan trọng. Hiện đã giải lên đình quan Tổng đốc để hậu thẩm. (H. B. P.)

NGHỆ AN

Tình hình chính trị tỉnh Nghệ An
Thị trấn ở tỉnh Nghệ An là một thị trấn đông, 1000 dân cư. Ngày 14, đã qui thuận vào 25 Janvier, 12 qui thuận làm tại Minh khách. Đến 29 tại làng Văn-Phan ở P.Đ.

Diễn lại có một lễ khác cũng đông đến 4 ng in người.
Hiện số thuế qui thuận phát cho dân đã đến số 6 vạn. (Arip)

Tòa Kiểm duyệt bỏ trọn bài

Một người cọng sản bị hành hình ngay

Vinh, 5 Février. — Mới rồi quan Tổng đốc Vinh là Nguyễn khoa Kỳ đi kinh lý hạt Phủ diên và Yên thành, có chiếu ép nhân dân tại để diễn thuyết.

Trong khi đương diễn thuyết, có một người cọng sản lén vào trong chỗ đóng người, rồi truyền đơn xui nhân dân phản kháng. Lý trưởng và hương chức bắt người này và bắt được người phát truyền đơn nói trên kia, rồi lập tức c'ieu tập các thân hào tòng họ lập ngay tòa án đặc biệt để khép người ấy vào tội tử hình, rồi đem hành hình ngay ở Phủ diên.

Có người muốn tố chức các cuộc biểu tình để xin ân xá cho người bị tử hình, nhưng lính ki-ô xanh đi hầu quan Tổng đốc giải tán được ngay. Ngày đầu người phát truyền đơn mà bị kết án tử hình đó không phải người trong miền ấy.

QUẢNG TRỊ

Hương kiểm nào thế?

Làng Bìch là đóng phủ Triệu phụng, tỉnh Quảng trị có tên hương kiểm là Lê hữu Uẩn, lý trưởng 9 l'phủ trước cho người làm trưởng là Lê Dung LA Kien, Lê Văn phiến động là công nhân Quan trên về đó xét không thấy gì, và lại trong làng cũng không ai tên Lương kiểm là làm sự hồ hành, như danh lý họ, mắng sắc hào trong là g và bữa 20 tháng 10, làng tôi ăn ruộng, nó rõ tên cháu nó là Lê Hữu Tiết ra tại đình trưng danh Lê Quê cố ý cản trở không cho dân ăn ruộng, có quan phủ về xử, mới được ăn ruộng v.v. Ha tên kia là người lương thiện, mà đến bị phạt; 3 tên ấy, 1 người thì già 'cả l'ạc, còn 2 người thì dốt nát, không biết kêu ca vào dân Oin quá!

Người dân làng lại cáo

QUẢNG BÌNH

Ruộng quá vụ cấy mà chưa cấy
Dán làng Tê-phân, t'ước đồng Võ-xá, phủ Quảng-ninh từ xưa đến nay không ai có tư diễn từ thổ bao giờ. Nền nhà, miếng vườn, cũng là thóc về của là g cá.

Đến tương làng ăn ruộng, thì trên quan sắc lương nào, họ đánh ruộng tốt, ăn xong phần họ còn lấy chân anh em họ con họ mà chiếm ruộng vườn nữa. Rồi lại, dân cũng phải chịu thiệt

thời, ruộng đã xấu mà cũng không kiếm được mấy miếng đất làm nền nhà mới là tội cho! Nhiều nhà con đã lớn mà vẫn ở chật chội với nhau trong cái lều nhỏ hẹp; lại có kẻ tặc đã bực mà không có cái trại dựng thân. Thân phận dân cũng như thế nghĩ cũng đáng thương thật!

Năm nay có ông L.k. C. bàn càng mấy ông chức sắc, sửa đổi các ruộng lại cho dân được nhờ. Phần nhiều người đã thuận, duy chỉ mấy anh em ông Cửu Trao và lý trưởng không chịu. Hiện này còn đương kiện, chưa biết sẽ ra sao?

X. X.

QUẢNG NAM

Cái thói khả ô

Ngày 17 tháng 11 này, kỳ giả gặp tên lai đó là Nguyễn Dương đưa đó Hà lán, Trung đạo thôn, đi thờ thần trước ngõ nhà Đại lộc. Nhơn đó, chuyện mới biết rằng:

Tên này đưa đó ấy đã lâu, mỗi năm nộp cho làng một đồng bạc tiền, nay tiền giá sức bệnh, không đưa được nữa, đem là khuôn khổ, voi làng y xin nghỉ. Lý trưởng Nguyễn lịch đã nhận lễ, mà còn bắt y phải cùng cái đó cho làng nữa, y không chịu (cái đó ấy y mua của nhà oan Hư ng Đái ở huyện Duy Xuyên). Lý trưởng và hương chức bắt y phải trình nhân t'ồng (người đồng hương) rằng: tên Dương ấy nhận đó làng nay không giao lại văn vãn.... Chánh t'ồng cho bắt y đến hỏi quạ loa, rồi báo phải cùng đó cho làng, không thì.... Y trời vãi và nói y không n'ien đó làng bao giờ, làng ép quá! Chánh t'ồng bèn đưa về huyện nói Dương cường ngạch văn vãn... Mày quan huyện đòi y khai, xét biết đồng lý trình báo tội thôi, nên cho về.

Chánh t'ồng là người trong làng trước lại có làm Hương mục, há lại không rõ lý trưởng ép tên đó kia sao? sao lại trình báo tội thôi cho dân nghe phải lụy. Cái thói khả ô nhĩ!

Buôn đời

QUẢNG NGÃI

Phó tổng Nguyễn Mai bị giết

Quảng Ngãi 5 Février. — Hôm 20 Janvier 1931 viên phó tổng làng Vạn Tường tỉnh Quảng Ngãi, đang ở trong nhà bị một bọn cọng sản kéo đến giết chết, viên phó t'ồng này tên là Nguyễn Mai.

F. I.

PHÚ YÊN

Có án sao được làm Tri bộ?

Mới rồi có thầy thừa phái H. K. P. vắng lệnh quan về làng Thạch Khê báo cử tri bộ.

Theo lẽ công' thì cử về n' à hội làng, nhóm hào mục chức dịch lại mà báo cử cho phải người thì dân mới phục. Thầy này về thẳng tại nhà người chức dịch cụ, tới ở đêm đó ch'ê rượu m'ẫn cuộc, sáng ra làm tờ nh'ỏ chức dịch hào cụ ký cho người chủ trọ làm Tri bộ. Mọi điều là người chức dịch cụ ký trước đã có à!

Thầy T'ra vì tình riêng của t' đã đánh, sao chức 'ân cả làng cũng không có cái nào lựa chọn, quai thật!

Người thấy chuyện

PHÒNG KHÁM BỆNH

THÂN-TRỌNG-PHƯỚC,
thầy thuốc

Bắt đầu từ 20 Janvier 1931 tức là tháng hai tháng chạp 10.
Buổi sáng: Từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi.
Buổi chiều: Từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ rưỡi.
Số nhà 141 - tại đường: Gia long (Ngã Giũm)
Trước mặt trường P. áp Việt củ

KONTUM THE GIỚI-SỬ Định giá 1 \$ 100

ĐÀO-DUY-ANH, HUẾ

Còn cần người nữa thôi?

Lại đồn lính ki-ô xanh Kontum, có viên Phó quân mới dời đến được ít lâu, rất là bách dịch, nh'ang nhiều lính, chưa có bạc, ăn của lính, nh'ang mỗi t'p hại khủng khiếp hết.

Mới rồi anh ta lại y quyền thế đánh một người cai trước nh'ang cơ, vì anh ta mua giày của thiếu niên, người cai d'ôi, anh ta báo phải cho quyền lịch của nhà hàng ặng cho người cai, thì anh ta mới trả số tiền. Người cai không cho, anh ta nh'ểch m'ẫn thậm t'p rồi lại dùng vũ lực mà đối đãi, cần vào tay người cai một miếng.... khi chuyện l' ra đến tai quan trên, ông Crétin làm Giám binh Kontum, phạt anh ta 8 ngày, còn người cai kia thì phạt nh'p.

Bị cái phạt này, sau có chữa cái 'cẩn' kia đi không?

T. T.

PHANTHIEP

Câu chuyện vệ sinh

Gần trong ba năm nay nói về vệ sinh thì Phanthiep rất là có mang mau chóng. Thành phố xây rất nhiều, đường sá mở rộng rãi mà nhân dân đến ở cũng t'p đông.

Một thành thị nào đã mở mang, dân chúng tụ tập đông ch'ng' nào, thì chân' phải phải nên ghé mắt vào vấn đề vệ sinh chung trong thành phố, nói tóm lại là sự ăn với ở.

Mới tháng Janvier, kỳ giả có chút việc ghé xuống Phanthiep, tới vào tiệm cơm (tiệm cơm này ở ngoài chợ cũ về phía tây một các cầu Phanthiep độ 200 thước tây). Người chủ quán có dọn cho kỳ giả một đĩa thịt Lạc xiêu, tưởng là thịt đã khám khiết từ t'p, mình ăn hết hai miếng rồi mới d'ôm ngay vào đĩa thịt pi-át bỏ nghỉ, không dám ăn nữa. Liên g'oi chủ khách hỏi thịt này có phải thịt heo gạo (1) không? Rất nguy! chủ ch'et đứng cầm không nói.

Kỳ giả trả tiền xong, bước ra chạy ngay xuống tiệm thuốc tây mua hai ống épica để uống cho mau ra.

Vậy thì ở Phanthiep không có sở khám thịt sao? Ở một thành phố lớn, vấn đề vệ sinh chung rất có quan hệ. Nhà đương trách nên để mắt đến

L. Q. P.

(1) Trong ý thịt heo gạo (pore ladre) có những trùng trùng (cysticerques). Nếu người ăn nuốt thịt heo gạo thì những trùng' trùng' ấy sẽ nở ra mà sinh ra 'thịt trùng' gọi bạch th'ôn trùng (lénia).

BẮC-KỲ

Cu li xe lam reo

Haiphong, 2 Février. — Vico nhiều chủ xe cao xe tăng giá thuê xe, nên sáng hôm nay cu li đã nh'au làm reo. Cường đến mấy xuống cho thuê ở phố Chợ con toan bỏ tháo bom bánh xe. Sau l'inh cảnh sát can thiệp đến dẹp yên ngay.

Haiphong, 3 Février. — T'ron cu li xe lam reo hôm qua, sáng hôm nay đã đi làm như thường. Sở cảnh sát mở cuộc điều tra xem t'p tự bên nào.

(H. B. P.)

Bắt được nhiều giặc má cọng sản

Haiphong, 2 Février. — Hôm qua sở Liêm phóng đến xét nhà một người ở Hongay có khám phá được một cái t'ôm trong đựng nhiều giấy má cọng sản rất quan trọng. Chủ nhà ấy bị bắt ngay, sáng hôm nay đã giải về Haiphong.

DRAGÉES

Vermifuge

RUDY

Trị bệnh

SÁN LÀI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bệnh sán l'ài rất hiệu nghiệm, và lấy cho người ta trở nên trắng l'ành. Người lớn con all đều dùng được.

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các hãng thuốc ở Saigon và các hãng thuốc ở các t'p.

PHARMACIE NORMALE (L. SARRAUE)

119-123 rue Catinat - SAIGON

(là hãng thuốc đáng tin cậy, tạo lập đã hơn năm chục năm rồi).

MANDATS CỦA AI??

Bản báo tiếp được 3 cái mandat: série A 002,543 số 108 Phủ-quảng ngày 10-12-30, série A 3,512 số 122 Quảng-ngãi ngày 6-2-31 và série A 000,071 số 084, Hanoi R. P. ngày 27 - 1 - 31 mà không có tên người g'oi. Vậy ngài nào có mandat trên trả lời cho biết cảm ơn.

B. B.

RƯỢU TẾT!

THÂN-THIỆN-DƯƠNG

BÁCH-BỒ-VÊ-SINH

1 chai giá 1\$50

NÓI THE-THAO

